

**V Міжнародна
науково-практична конференція**

**ОСВІТА І ФОРМУВАННЯ
КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ ФАХІВЦІВ
В УМОВАХ ЄВРОІНТЕГРАЦІЇ**

Збірник тез доповідей

Україна, Мукачево
21-22 жовтня 2021 р.

**Міністерство освіти і науки України
Мукачівський державний університет
Інститут педагогічної освіти і освіти дорослих
імені Івана Зязюна НАПН України
Пряшівський університет (м. Пряшів, Словаччина)
Науковий університет імені Етвеша Лоранда (м. Будапешт, Угорщина)
Вища лінгвістична школа (м. Ченстохова, Польща)
Інститут педагогіки і психології
Університету імені Яна Кохановського в Кельцах (Польща)
Гуманітарно-педагогічний коледж Мукачівського державного
університету**

ОСВІТА І ФОРМУВАННЯ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ ФАХІВЦІВ В УМОВАХ ЄВРОІНТЕГРАЦІЇ

**Збірник тез доповідей
за матеріалами V Міжнародної науково-практичної конференції
21-22 жовтня 2021 року**

**Україна, Мукачево
21-22 жовтня 2021 р.**

УДК 37:378.011.3-057.4:316.476(477:4)(043.2)

О – 72

Рекомендовано до друку Науково-технічною радою
Мукачівського державного університету
(Протокол № 8 від 25 листопада 2021 р.)

Рецензенти:

Сотська Галина Іванівна – доктор педагогічних наук, професор, член-кореспондент НАПН України, заступник директора з науково-експериментальної роботи, Інститут педагогічної освіти і освіти дорослих імені Івана Зязюна НАПН України (м. Київ);

Козубовська Ірина Василівна – доктор педагогічних наук, професор, завідувач кафедри загальної педагогіки та педагогіки вищої школи, ДВНЗ «Ужгородський національний університет».

Освіта і формування конкурентоспроможності фахівців в умовах євроінтеграції: збірник тез доповідей V Міжнародної науково-практичної конференції, 21-22 жовтня 2021 р., Мукачево / Ред.кол.: Т.Д. Щербан (гол.ред.) та ін. – Мукачево: Вид-во МДУ, 2021. – 348 с.

ISBN 978-617-7495-48-1

У збірнику представлено тези доповідей учасників V Міжнародної науково-практичної конференції «Освіта і формування конкурентоспроможності фахівців в умовах євроінтеграції». Учасниками конференції запропоновано до обговорення проблеми розвитку загальноосвітньої та вищої школи, освіти дорослих та професійної активності фахівців.

Видання розраховане на науковців, педагогів, викладачів, аспірантів, які займаються проблемами національної освіти в умовах інтеграції в європейський і міжнародний освітній простір.

Редакційна колегія: Щербан Т. Д. – д.психол.н., професор (голова), Гоблик В. В. – д.е.н., професор, Товканець Г. В. – д.пед.н., професор; Кобаль В. І. – к.пед.н., доцент; Молнар Т. І. – к.пед.н., доцент, Мочан Т. М. – к.пед.н., доцент, Фенчак Л. М. – к.пед.н., доцент.

Відповідальність за достовірність фактів, цитат, цифр та інших відомостей несуть автори публікацій.

© Мукачівський державний університет, 2021

ЗМІСТ

АВШЕНІЮК Н.М. ОЦІНЮВАННЯ ЯКОСТІ ПЕДАГОГІЧНОЇ ОСВІТИ У КРАЇНАХ ЄВРОПИ.....	15
ЩЕРБАН Т.Д. ПСИХОЛОГІЧНІ ОСОБЛИВОСТІ МОТИВАЦІЇ СТУДЕНТІВ ДО НАВЧАННЯ НА ЕТАПІ ЇХ АДАПТАЦІЇ У ЗАКЛАДАХ ВИЩОЇ ОСВІТИ.....	17
BERNÁTOVÁ R. VÝCHOVA K ZDRAVIU S AKCENTOM NA VEDOMOSTI ŽIAKOV MLADŠIEHO ŠKOLSKÉHO VEKU O ĽUDSKOM TELE.....	19
HARAPKO V.I, MOLNAR G.D. PROBLEMS OF TEACHING STUDENTS TO WRITE ESSAYS-DESCRIPTIONS IN ENGLISH.....	20
КОСОТ А. WIEDZA EKOLOGICZNA DZIECI W WIEKU WCZESNOSZKOLNYM.....	22
КОСОТ А. RUCH I AKTYWNOŚĆ FIZYCZNA DZIECI W DOBIE INTERNETU.....	24
PALLAY K. STUDENT MOBILITY IN UKRAINE.....	26
САКАЛОВА Б.С. VÝCHOVA K ZDRAVIU ŽIAKOV MLADŠIEHO ŠKOLSKÉHO VEKU SO ZAMERANÍM NA ICH STRAOVACIE NÁVYKY.....	27
ФАБРЫЧНА У. PROFESSIONAL LINGUISTIC EDUCATION OF TRANSLATORS AS SEEN BY INDUSTRY EMPLOYERS AND MASTER STUDENTS.....	29
АЛМАШИ-КОПИН А.В., КУЦИК О.Г. ПРОФЕСІЙНА КОМПЕТЕНТНІСТЬ ЯК БАЗОВА ХАРАКТЕРИСТИКА ДІЯЛЬНОСТІ ВЧИТЕЛЯ ПОЧАТКОВИХ КЛАСІВ.....	31
АНДЄЛ Ю.І., ЧЕКАН О.І. ЗМІСТ ЛОГОПЕДИЧНОЇ РОБОТИ ПРИ ФОНЕТИКО-ФОНЕМАТИЧНИХ ПОРУШЕННЯХ МОВЛЕННЯ У ДІТЕЙ ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ.....	33
БАБИНЕЦЬ Н.В., БАРНА Х.В. ЕСТЕТИЧНА КУЛЬТУРА ДОШКІЛЬНИКІВ ЯК ОСНОВА МОРАЛЬНОСТІ.....	35
БАБЛЮК В.М., КУЗЬМА-КАЧУР М.І. ПРОБЛЕМНА СИТУАЦІЯ ЯК ЗАСІБ АКТИВІЗАЦІЇ РОЗУМОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ.....	37
БАЛКО А.І., КАЛИТИЧ Н.В., БРИЖАК Н.Ю. ОСОБЛИВОСТІ ВАЛЕОЛОГІЧНОГО ВИХОВАННЯ ДІТЕЙ СТАРШОГО ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ В ПРОЦЕСІ ВЗАЄМОДІЇ ЗАКЛАДІВ ДОШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ З РОДИНАМИ.....	39
БАРНА Н.А. ПЕДАГОГІЧНІ АСПЕКТИ ФОРМУВАННЯ ТВОРЧОЇ ВИКОНАВСЬКОЇ ОСОБИСТОСТІ СКРИПАЛЯ.....	41

ПСИХОЛОГІЧНІ ОСОБЛИВОСТІ МОТИВАЦІЇ СТУДЕНТІВ ДО НАВЧАННЯ НА ЕТАПІ ЇХ АДАПТАЦІЇ У ЗАКЛАДАХ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Інтеграція України до європейського співтовариства ставить перед вищою освітою високі вимоги до підготовки сучасного фахівця. Ефективність оволодіння знаннями у процесі навчання у закладах вищої освіти у більшій мірі залежить від психологічної готовності, вмотивованості тих, хто навчається. Досвід свідчить, що студенти відчувають стрес, емоційні переживання, зміну пізнавальних мотивів, особливо на перших етапах професійного навчання. Студентський період характеризується підвищеною інтелектуальною активністю, активністю щодо демонстрації особистісних можливостей, збільшенням частки самостійності у здобутті знань та формування навиків. У зв'язку з тим, що в освітньому процесі на перший план виходить унікальна цілісна особистість, що навчається, яка прагне максимально реалізувати свої можливості, проблема розвитку пізнавальних мотивів набуває особливого значення.

Проблема формування мотивів особистості досліджувалася багатьма науковцями [1;2;3;4;5;6;7;8;9]. Між тим, не зважаючи на значну розробленість зазначеної проблеми, питання формування мотивів навчання студентів саме на першому етапі професійного навчання залишається недостатньо науково опрацьованим. Тому, метою дослідження є – дослідити психологічні особливості навчальної мотивації студентів на першому етапі їх професійного навчання.

Реалізація дослідження здійснена за допомогою методів: аналіз і систематизація науково-теоретичних та методичних джерел, методика «Діагностика мотивації успіху та уникнення невдач» А. А. Реана, опитування. Дослідження проводилось на базі Мукачівського державного університету. Вибірку склали студенти першого та другого курсів в кількості 160 осіб (по 80 з кожного курсу).

У сучасних студентів часто виникають адаптаційні труднощі у навчанні. Чинниками успішного університетського навчання є рівень сформованості самостійної навчально-пізнавальної діяльності, загальний розвиток інтелектуальної сфери, емоційна зрілість і особистісні якості. Вчені зазначають, що висока позитивна мотивація може заповнювати нестачу спеціальних здібностей або недостатній запас знань, умінь і навичок, граючи роль компенсаторного чинника.

За результатами отриманих емпіричних результатів дослідження можна виокремити наступне.

Студенти першого курсу демонструють тенденцію вияву мотивів навчання пов'язаних з їх соціалізацією у нове середовище, реалізація міжособистісних взаємовідносин у новій групі, прагнення зайти лідерські позиції у групі. Студенти другого курсу демонструють тенденцію вияву мотивів навчання пов'язаних із оволодінням професією, набуття професійних знань та умінь.

Узагальнення та порівняння отриманих результатів діагностики та опитування дає можливість звернути увагу на наступне. Кількість студентів, які мають мотив «досягнення успіху» зменшується з 56% до 43%. Можна стверджувати, що мотиви навчання змінюються змістово: стають більш професійно зорієнтованими; кількість студентів, які мають мотив «уникнення невдач» зростає з 16% до 30%. Можна стверджувати, що якщо мотиви навчання ґрунтуються на не професійних інтересах, зорієнтовані у соціальну сферу, то з часом такі інтереси втрачають сенс.

Наявність мотивуючих інтересів детермінує розвиток особистості, є суттєвим чинником мотивації щодо навчання, та побудови особистісного плану саморозвитку.

Перспективами подальших досліджень у обраному напрямі можна вважати розробку психологічного інструментарію та тренінгу розвитку пізнавальної мотивацію студентів на перших етапах професійного навчання.

Список використаних джерел

1. Маккеланд Д. Мотивация человека/ Девід Маккеланд. – СПб.: Питер, 2007.-672 с.
2. Олпорт Г. Становлення особистості: Вибрані праці/ Гордон Олпорт.–М.: Сенс, 2002.-462 с.
3. Балашов Е.М. Теоретичні підходи до вивчення чинників мотивації саморегульованого навчання студентів/ Е. М. Балашов// Теорія і практика сучасної психології. – 2019. №2 (1) – С.10–16.
4. Августюк М. М. Особистісні чинники об'єктивності метакогнітивного моніторингу/ М. М. Августюк// Вісник Національного авіаційного університету. Серія: Педагогіка. Психологія: зб. наук. пр. К.: НАУ– 2015. Вип. 1(6).– С.12-17.
5. Вплив рівня домагань на прагнення до самоактуалізації студентської молоді/ О. Г. Ставицька, Ю. В. Бунечко// Психологія: реальність і перспективи. – 2018.– №11. – С. 140–144.
6. Психологічні особливості саморегуляції навчально-професійної діяльності студентів/ М. М. Тесленко, Н. О. Юдіна // Психологія і особистість.– 2018. – №1(13). – С. 118-127.
7. Василенко Л. М. Задоволеність студентів навчальною діяльністю як чинник успішності їхньої професійної підготовки/ Л. М. Василенко// Педагогічна освіта: теорія і практика: Збірник наукових праць. Кам'янець-Подільський: Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка. – 2016. – Вип. 21 (2- 2016). Ч. 1. – С. 38-44.
8. Карпенко Є. В. Сучасні вектори дослідження емоційного інтелекту особистості/ Є. В. Карпенко// Психологія і особистість. 2019. – №1(15). – С. 60-72.
9. Малихіна О. А. Дослідження емоційно-ціннісного компоненту в структурі самоповаги студентів/ О. А. Малихіна// Проблеми сучасної психології. 2017. – № 1. – С. 51-55.

МУКАЧІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

89600, м. Мукачево, вул. Ужгородська, 26

тел./факс +380-3131-21109

Веб-сайт університету: www.msu.edu.ua

E-mail: info@msu.edu.ua, pr@mail.msu.edu.ua

Веб-сайт Інституційного репозитарію Наукової бібліотеки МДУ: <http://dspace.msu.edu.ua:8080>

Веб-сайт Наукової бібліотеки МДУ: <http://msu.edu.ua/library/>